

an in locorum ipsorum regimine dicta constitutio obseruetur / et cum eam^e inueneritis non seruari / illam auctoritate nostra seruari facere studeatis [,] Contradictores quoslibet et rebelles per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compescendo / Non obstante si aliquibus communiter uel diuisim / a / predicta sit sede indultum quod interdicti suspendi uel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de uerbo ad uerbum de indulto huiusmodi mentionem · Verum quia presentes nequirent forsitan propter uiarum discrimina uel alias uestrum singulis^f commode presentari^f / volumus / quod per te frater archiepiscopo dictarum litterarum transumptum manu scriptum publica tuoque communitum sigillo / uobis predictis suffraganeis transmittatur / cui adhiberi per uos uolumus uelut originalibus plenam fidem · Datum Auinione · v · kalendas septembris^g pontificatus nostri^g anno secundo /

— — — — —
 . . Jn Alania /
 . . Eodem modo venerabilibus fratribus · · Salzeburgensi · · Pragensi · · Coloniensi · · Maguntino · · Bremensi · · Treuerensi · · Magdeburgensi · · Rigensi et · · Gnesnensi archiepiscopis eorumque suffraganeis /
 . . Jn regnis Dacie / Suecie / et Norwegie /
 . . Eodem modo venerabilibus fratribus · · Nidrosiensi · · Vpsalensi et · · Lundensi archiepiscopis eorumque suffraganeis /
 — — — — —

^{a-a} Så B; saknas som vanligt i A. ^b Bremensi B. ^{c-c} Så B; etc. A. ^{d-d} Leprosariorum ac elemosinariorum B. ^e Härefter överflödigt non A. ^{f-f} Genom signering ändrat från presentari commode A. ^{g-g} Så B; saknas som vanligt i A.

¹ c. 2 in Clement. de religiosis domibus III. 11 (*Corpus iuris canonici, ed. Æ. Friedberg, II, sp. 1170—71*).

7053.

1364 augusti 29.

Oslo.

Konung Håkan förordnar, att Jämtlands inbyggare hädanefter skola lewa under gammal norsk lag samt frikallar dem från all utskrivning av krigsmanskap (nefnd) och alla ledungsfärder, utom när konungen utbjuder hela allmogen i Norge, ty då skola de vara skyldiga att följa denna dit konungens goda män och de själwa finna det var nyttigast för Jämtland och Norges rike och skadligt för fienden. Vidare frikallar konungen dem från den utskrivning (nefnd) och ledungsfärd, som Magnus Gregersson påbjudit för dem, och från alla lagliga påföljder med anledning därav, på det att de må vara dess villigare till landvärn mot fienders anfall.

Avskrift från förra hälften av 1500-talet på ett pappersblad, som på andra sidan innehåller avskrifter av brev för Jämtland av konung Hans 1498 ²³/₇ och utvald konung Christiern 1510 ⁷/₄, Sv. Riksark. (Münchensaml. H N.° 10; = Sv. RA Pappershandl. 1351—1400 n. 7).

Av samma hand äro avskrifterna av brev för Jämtland av konung Hans 1486 ¹⁶/₅, drottning Dorothea 1471 ¹⁹/₇ eller ¹²/₇ och konung Olof 1381 ²⁹/₇, alla på ett pappersblad (Münchensaml. H N.° 9), och av konung Erik 1420 ⁹/₃ (SD 2744) på ett pappersblad (Münchensaml. H N.° 2). Dessa avskrifter (eller möjligen deras förlagor) torde vara de kopior, som menigheten i Jämtland insände till ärkebiskop Olof (Engelbrektsson) i Trondheim med brev 1530 ²⁰/₃ (Dipl. Norv. XIV n. 679), vari de båda ärkebiskopen vidarebefordra kopiorna till konung Fredrik för stadfästelse tillika med deras brev till denne 1530 ²⁰/₃ (Dipl. Norv. XIV n. 680). Ärkebiskop Olof medtog de båda breven från 1530 och kopiorna och många andra papper vid sin flykt från Norge 1537, och de förenades snart med Kristiern II:s arkiv. Sedan detta återfunnits i Amberg i Bayern och 1830 förts från München till Norge, tillfölla vid fördelningen 1834 bl. a. de jämtländska handlingarna Sverige. Vid 1929 års arkivutbyte överlämnades de båda breven 1530 med den svenska andelen av Kristiern II:s arkiv till Danmarks Rigsarkiv.

Tryckt: Samlinger til det norske Folks Sprog og Historie I (1833), s. 37 (jfr s. 177 f.); Norges gamle Love indtil 1387 III (1849), n. 96 (s. 185); Dipl. Norv. XIV: 1 (1893), n. 9; Jämtlands och Härjedalens Dipl. I: 2 (1946), n. 96.

Tryckt i norsk översättning: E. Bull, Jemtland og Norge (1927), s. 51—52; i svensk översättning (delvis): N. Ahnlund, Jämtlands och Härjedalens historia I (1948), s. 257—258.

Om arkivproveniensen och Münchensamlingens delning se R. Keyzers redogörelse 1834, tr. i utdrag (efter avskrift i Hovkanslersämbetets handl. n. 58/1836, Sv. Riksark.) MRA I: 3 (1879), s. 62 ff., särskilt s. 64; C. F. Allen, Breve og Aktstykker til Oplysning af Christiern den Andens og Frederik den Førstes Historie I (1854), s. XXIII ff., XXXV ff.; (R. M. Bowallius:) Bidrag till historien om K. Christiern II:s archiv och dess delning mellan Sverige, Norge och Danmark (MRA :I 3, 1879), s. 21 ff.; V. A. Secher, Opdagelsen og Erhvervelsen af Kong Kristiern II:s Arkiv fra hans Ophold i Nederlandene 1523—31 (Meddelelser fra det danske Rigsarkiv I, 1906—18), s. 335 ff.; E. Bull, a. a. s. 45 not 3, 163 f.; N. Ahnlund, a. a. s. 5 ff.; C. Rise Hansen, Christian 2:s arkiv, dets opdagelse i München og den tidligste udgivelse af aktstykker derfra (1958); P. Sveaas Andersen, Rudolf Keyser (1960), s. 133 ff.

HAKON *medh* gudz nad Noregs ok Suia konunger Sender *allum* them sem byggia ok bo i *iemptalande* Them sem *thetta* breff sia eller høyra quedia gudz ok sina [.] wer vilium ath ther vithir ath *medh* radhe ok samtykth varra godra *manna* tha *haffwm* wer thessa skipan ok nader *medh* idher gorth [,] Ath ther skulur hædan aff / aff wara vegna boa ok wæra vidher foorn ok gamul Noren lag / sva ath ingin vara Syslomanna lag-*manna* ne *vm*bodismanna ne ^a hwar thil annarss^a aff *almuganum* skal thil annars thala vthan noren logh / [.] *geffwm* veer idher ok *medh* tesso waro breffue sakar godha *manna* bønestadh quittha ok lidugha fyri *neffdhum* *allum* ok ledangerss *ferdum* [,] *nema* twi ath einss ath weer *kunnum* terss vidher ath tyrffua ath weer lathum *wtbiodha* varn almogha j norege tha skulu ther oss logliga lidskildo veytha sem han ok *honum* *følgia* thingat sem warom godum *mannom* ok idher synisth ath landeno^b *badhum* ok rikeno j noreghe see *nytsamblegth* ok *wuinom* varom thil skada ok *mothestadu* [.] *fframdelis* *geffwm* veer idher *quitta* ok *lidhuga* firi *neffdh* tha ok *leydangersferdh* sem *magnus gregorisson* *haffde* *neffnt* idher ok swa fyri alla tha saak sem ther fyri i *kunnen* ath komma [,] ath ther seer allo *ther*ss *viliugare* ath wæria idharth egith landh fyri wara ok idra *vuina* agango [.] *forbiodom* weer *hardeliga* vndher vara nadh ok hyllo *Syslomannum* *lagmannum* *allum* *handgegnum* *mannnum* *varum* ok *allum* *vm*bodzm^{annum} idher ath *hindra* *kuælia* ne *vreth* nokon gera *mothe* thesso varo *breffue* ok *goduilia* [,] *Nema* hver sem *thet* gera vili setta vaare sanre *oblidho* ok a offwan ther vaan egha ath veer skulum swa latha *effter* sia ath *adhrum* skal thil *vidersion* *verdha* [.] *Thetta* breff var gorth i oslo a *torsdagin* *nesth* *effter* *bartolomei* *messo* dag a *tiundh* aare rikiss waars Noregss ok *insiglat* oss *sielffwm* *hiawarandhum*

^a *Sic ms.* ^b *Sic ms;* »tydligen att läsa landenom» Ahnlund, a. a. s. 257 not 1.

7054.

1364 augusti 30.

Stockholm.

Nils Turesson, riddare och drots i Sverige, återdömer till Filip Petersson hans gods i Sjökarby (i Österåkers socken), som konung Magnus fick av honom genom byte mot Husby-Årnevi (i nuv. Husby-Långhundra socken) och som han i tre år hindrats besitta. De tre årens avrad därav skall inom sex veckor efter att detta brev upplästs på ting återbetalas till Filip av dem som uppburit den vid 40 marks böter, konungs ensak. Domen har fälltts efter herr Gustaf Arvidssons vittnesmål inför konungen och rikets råd.

Orig. på perg. (20,7 × 10,2 cm; 12 rader), Sv. Riksark. (Skokloster-saml.; tillhört Nils Rabenius).

Tryckt: S. Lagerbring, Swea rikes historia III (1776), s. 509—510, not 9 (efter avskrift av E. Benzelius d. y. i hs H 70, n. 27, Linköpings Stiftsbibl.).